

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/266/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514203555
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7514203555.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Orange Slovensko a.s., so sídlom v Bratislave, Metodova č.8, proti žalovanému P. Ď., bytom v C. C. Č.. XX, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ so sídlom v Prešove, Nám. Legionárov č. 5, v konaní o zaplatenie 1 115,10 eura s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 8.9.2014, č.k. 17C/204/2014-68 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 463,10 eura spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 8,75 % od 5.2.2013 do zaplatenia a trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v sume 11,54 eura, v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Týmto rozsudkom rozhodol súd prvého stupňa o peňažnej pohľadávke žalobcu, ktorá pozostávala zo sumy 463,10 eura titulom nezaplatenia za poskytnuté služby elektronickej komunikácie a sumy 652 eur titulom náhrady škody.

Ako vyplynulo z vyššie uvedeného, žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 41,53% neúspešný 58,47%. Súd preto v súlade s § 142 ods. 2 O.s.p. trovy konania podľa úspechu v konaní pomerne rozdelil. Z priznanej sumy 463,10 eura by súdny poplatok (6%) činil 27,78 eura, z čoho po odrátaní rozsahu neúspechu (58,47%) v sume 16,24 eura zostáva k náhrade suma 11,54 eura, ktorú súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi v stanovenej lehote.

Žalobcovi a vedľajšiemu účastníkovi, ktorí boli zastúpení právnyimi zástupcami, súd náhradu trov konania nepriznal, pretože podľa jeho názoru sa nejednalo o náklady účelne vynaložené.

Dodal tiež, že vedľajší účastník podaním zo dňa 4.8.2014 vstúpil do konania iba ohľadom časti žalovaného nároku, a to nároku ohľadom náhrady škody, čo nie je možné, pretože vstúpiť možno len do konania ako celku. Trovy konania si vedľajší účastník uplatnil len zo sumy 652 eur (t.j. náhrada škody) a vyčíslil ich celkovou sumou 99,06 eura. Trovy konania súd vedľajšiemu účastníkovi nepriznal z dôvodu, že prejednávaná vec má charakter spotrebiteľského vzťahu a súd je ex offo povinný skúmať tak neprijateľnosť zmluvných dojednaní, ako aj platnosť či neplatnosť právnych úkonov z ich formálneho či obsahového hľadiska podľa zákona.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote vedľajší účastník a žiadal napadnutý rozsudok vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ďalej žiadal aby súd zaviazal žalobcu na náhradu

trov konania vedľajšieho účastníka vo výške 99,06 eura ako aj na náhradu jeho trov odvolacieho konania vo výške 28,78 eura. Uviedol, že podľa jeho názoru po oznámení vstupu do konania a oboznámení sa s predmetom konania, vstúpil do konania v tej časti v ktorej žalobca ako dodávateľ služby uplatnil voči žalovanému ako spotrebiteľovi neprijateľné podmienky zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške zmluvnej pokuty (t.j. náhrady škody vo výške 652 eur). Súd prvého stupňa v tejto časti aj žalobu zamietol, keď konštatoval, že nie sú splnené predpoklady všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka, čím sa stotožnil s právnym názorom vedľajšieho účastníka na strane žalovaného. Námietka vedľajšieho účastníka bola teda vecná, správna a účelná. Vedľajší účastník vstúpil do konania na podporu spotrebiteľa, len v rozsahu, v ktorom boli žalobcom porušované spotrebiteľské práva a v tejto časti bol plne úspešný. Z uvedeného dôvodu má teda vedľajší účastník na strane žalovaného v konaní voči žalobcovi v časti v ktorej namietal porušenie práv spotrebiteľa (ochrana práv spotrebiteľa je jeho jediným predmetom činnosti) vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolania nárok na úhradu trov konania voči žalobcovi. Poukázal tiež na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov SR.

Žalobca ani žalovaný sa k odvolaniu vedľajšieho účastníka nevyjadrili.

Odvolací súd na základe podaného odvolania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal vec bez nariadenia pojednávania, preskúmal napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka a konanie mu predchádzajúce (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Rozsudok nebol napadnutý vo výrokoch týkajúcich sa veci samej, nadobudol teda v tejto časti právoplatnosť (§ 206 ods. 3 O.s.p.), a preto nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi nemožno považovať za správne, ak dôvodom nepriznania náhrady trov vedľajšieho účastníka a trovy konania vynaložené vedľajším účastníkom prostredníctvom právneho zástupcu nepovažoval za účelne vynaložené, pretože neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa v rámci rozhodovania o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka nedôsledne skúmal účelnosť vynaložených trov konania, ak neprihliadol na vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 4.8.2014, resp. z neho nevyvodil zodpovedajúci záver, ak uviedol, že „vedľajší účastník vo svojom vyjadrení nepoukázal na nič iné, než súd v odôvodnení svojho rozsudku“. Treba mať za to, že ak súd prvého stupňa sa stotožnil s argumentáciou vedľajšieho účastníka a túto prevzal do rozhodnutia, nemožno z toho vyvodit' neúčelnosť trov konania vynaložených vedľajším účastníkom. Bezvýznamnou v tejto súvislosti je skutočnosť, že sa vec má charakter spotrebiteľského vzťahu a súd aj bez návrhu je ex offo povinný skúmať neprijateľnosť zmluvných dojednaní, ako aj platnosť či neplatnosť právnych úkonov z ich formálneho či obsahového hľadiska podľa zákona. Ak by odvolací súd pristúpil na argumentáciu súdu prvého stupňa, tak vo veciach spotrebiteľského charakteru by nebolo možné nikdy považovať trovy konania spočívajúce v trovách právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ale ani zástupcu spotrebiteľa za účelné, a to vzhľadom na argumentáciu, že súd je povinný aj bez návrhu ex offo povinný skúmať neprijateľnosť zmluvných dojednaní. Ak bol súd toho názoru, že procesne nie je možné vstúpiť do konania vedľajším účastníkom iba ohľadom časti žalovaného nároku, potom treba mať za to, že vedľajší účastník vstúpil do konania ohľadom celého uplatneného nároku. To však nevyklučuje účelnosť vynaložených trov konania vedľajším účastníkom.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Cieľom tejto právnej úpravy, zavedenej do Občianskeho súdneho poriadku zákonom č. 384/2008 Z.z., bolo podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu, umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takýchto osobitných predpisov je zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane

spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 250/2007 Z.z."). V zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. môže právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podať návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže byť účastníkom konania, ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti. V prejednávanej veci je nepochybné, že takouto právnickou osobou je i Združenie - Pomoc a ochranu spotrebiteľa „POS“, ktorá vstúpila do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného spotrebiteľa.

Podstata povinnosti hradiť trovy konania spočíva v tom, že súd zaviazá jedného účastníka konania nahradiť druhému účastníkovi buď celkom, alebo sčasti trovy konania, ktoré v priebehu konania tento druhý účastník už zaplatil. Pritom povinnosť nahradiť trovy konania zahŕňa iba tie, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

V sporovom konaní (v danom prípade ide o také konanie) sa otázka náhrady trov konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 ods. 1 O.s.p. resp. pri pomernom úspechu § 142 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Vzhľadom na to, že ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne stanovuje, že vedľajší účastník v konaní má rovnaké práva a povinnosti ako účastník (v súdnej veci žalovaný spotrebiteľ), možno z toho vyvodiť záver, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná aj náhrada trov konania za predpokladu, kedy právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval.

S poukazom na vyššie uvedené je odvolací súd v posudzovanej veci toho názoru, že sa nemožno stotožniť s argumentáciou prvostupňového súdu o nadbytočnosti a nevhodnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka len preto, lebo vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa. Článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky priznáva každému právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi. Pod pojem "každý" spadá aj vedľajší účastník konania.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a rovnaké povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Procesný predpis upravujúci občianske súdne konanie vo svojich ustanoveniach nevyklučuje možnosť účastníka odborne spôsobilého hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom nechať sa zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu nemala mu byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Takto vynaložené náklady je preto potrebné považovať za účelné. Aj vedľajší účastník má teda právo na právnu pomoc pred súdom, čo je základné ústavné právo, ktoré sa v rámci civilného konania realizuje možnosťou zabezpečiť kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom.

Vedľajší účastník tak nemôže byť vylúčený z voľby, akým spôsobom si toto základné právo (na právnu pomoc v konaní pred súdmi) uplatní, ale musí počítať s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené a či je dôvod na priznanie náhrady trov proti neúspešnému účastníkovi. Neobstojí však iba všeobecné konštatovanie súdu prvého stupňa, že nemožno považovať za účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, lebo súd rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na neprijateľné zmluvné dojednania, a ani všeobecné konštatovanie, že advokát vedľajšieho účastníka neposkytol v danej veci právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, keďže nenamietal skutočnosti, ktoré boli dôvodom zamietnutia žaloby.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 221 ods. 1, 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa vychádzať z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto zrušujúcom uznesení a to, že trovy konania vynaložené vedľajším účastníkom vo veci boli účelne vynaložené a vo veci opätovne rozhodnúť.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania.

Uvedené rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.